

Pop. Ni-li moja pot pravična in niso-li vaša pota hudobna? Kadar se vrne pravični od svoje pravice in stori hudobijo, bo umrl. V krivici, ki jo je storil, bo umrl. In kadar se vrne hudobni od svoje hudobije ter dela prav in pravično, bo ohranil svojo dušo živo. Premislil se je in je zapustil svoja huda dela.

Nasilni človek. Pred krvnike si nas spravil, še sleparil bi pred krvniki? O kom govoriš, mogočnik, kaj govoriš in čigav je nauk?

Pop. Njegov je, ker je beseda Njegova. Kolikor nas je in kdor smo: nihče ne ve, kdo je to uro smrti zapisan. Pride razdejanje in deležen ga bo, kdor je določen. Drugi pa gredo v življenje.

Plahi človek. Reši nas, če moreš!

Profesor. Pripravimo se, da pojdemo!

Nasilni človek. Če pristanem na tvoje besede, ali mi obljubiš življenje?

Pop. Obljubim.

Nasilni človek. In če se obsodim sam, me oprostiš pred naukom, ki ga oznanjaš?

Pop. Oprostim te.

Plahi. Zopet bije ura.

Študent. Proglasila se bo sodba.

Bleda ženska (na kolenih.) Usliši me!

Otrok (zaihti.)

Speča ženska (se predrami.)

Profesor. V smrt se je prebudila.

Blazna ženska. Ze gredo.

Nasilni človek. In ali me sliši, če ga kličem?

Pop. Glušec je, a slišec od vekomaj.

Nasilni človek (se prične tresti.) In če mu obljubim zvestobo? Ves majhen bom pred njim...

Pop. Napravi se majhnega, da te vidi toliko bolj. Velike izgreši, kakor je svetloba od vekomaj.

Nasilni človek. Kako naj ga imenujem?

Pop. Brez imena je. Daruj mu dušo! Dvigni roke!

Nasilni človek. Čuj me, čuj, v prahu ležim pred Teboj...

Sodniki, (častniki, stopijo na dvorišče.)

Predsednik. Soglasno so se za krive spoznali veleizdajstva, ker so v glavni stan sovražne vojske sporočali premikanje lastnih čet: Liza Skorina, Epifanij Smotricki, Ivan Rudčenko, Nikolaj Bolotov. Pritožbe ni. Obsodba se izvrši takoj. Ima kdo še kako željo?

(Molk.)

Sodniki (odidejo.)

Vojak. Ženska pred moškimi. Vsi drugi počakajte!

Otrok. Pojdeš?

Bleda ženska. Pojdem.

Vojak. Otroka pustite tu.

Bleda ženska. Vem...

Pop. Usmiljenje!

Bleda ženska (se med vrati obrne.) Ni ga...

Glasovi. Koga ni?

Bleda ženska. Ni ga... usmiljenja... (Odide pred vojakom.)

Profesor. Le kaj je zakrivila, da so počastili tudi njo?

Pop. Nobene njegovih hudobij, ki jih je storil, ne bom pomnil. Zavoljo pravice, ki jo je delal, bo živel. Hočem-li smrt hudobnega in ne veliko bolj, da se izpreobrne od svojih hudih del in živi?

Profesor. Kako dolgo traja procedura?

Študent. Končano. Na vrsti ste.

Vojak (se vrne.) Epifanij Smotricki!

Pop. Nobenega njegovih pravičnih del ne bom pomnil. Zavoljo nezvestobe, katere je kriv, zavoljo pregrehe, ki jo je storil, zavoljo te bo umrl.

Profesor (otroku.) Dovoli, da vzamem robec iz žepa. Plašč obdrži za spomin. (Odide.)

Preprosti človek. Ne daj, da padem v smrt, preden sem Te v oči pogledal. Kje si, da se umikaš, ko Te iščem?

Pop. Reši krivično zvezane, razveži bremena, ki težé. Izpusti potrte in stri vsako butaro. Lomi lačnemu kruh in pelji uboge in ubežne v svojo hišo...

Preprosti človek. To si mi pripravil in nisem vedel za Te do tega trenutka? Kako naj stopim pred Te, ko Te ni?

Študent. Tudi profesorja ni več. Pripravi se, preprosti človek, smrt ne čaka.

Vojak (v vratih.) Naslednji! Rudčenko!

Preprosti človek. Ne trudi se, brat! Hvala! Daj mi roko... (Odide za vojakom.)

Blazna ženska. Jezdec, jezdec, jezdec...

Pop. In še to govori Gospod: Oskrbi svojo hišo, zakaž umrl boš in ne boš več živel...

Nasilni človek. Nehaj! Ni ga!

Pop. Slišal sem tvojo molitev in videl tvoje solze. Glej, pridal bom tvojemu življenju petnajst let —

Nasilni človek. Kdo govori? Petnajst let! Eno samo uro za tisoč smrti!

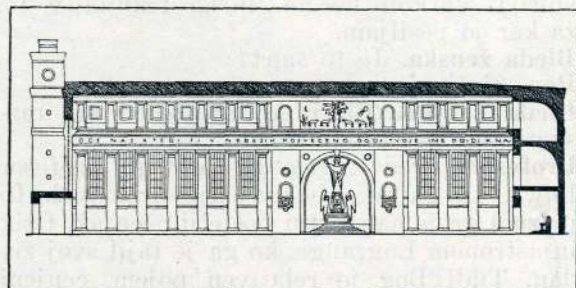
Pop. In otel te bom iz rok asirskega kralja, tebe in tvoje mesto —

Nasilni človek. In bom zadavil to godbo in jo davil... davil... (Se poloti popa, ga stisne k tlom in ga zadavi.)

Glasovi. Vojak! Vojak!

Nasilni človek (se zave, se otrese popovih rok in sam odkoraka na morišče.)

Blazna ženska. Jezdec, jezdec, jezdec!

ARHIT. ŠOLA J. PLEČNIKA: NAČRT III. ZA CERKEV SV. MAGDALENE V MARIBORU (NOTRANJSČINA).